

NORTHUMBRIA KRALI ÆTHELRED VE ALCUIN ARASINDAKİ İLİŞKİ

Pınar ÜLGEN

*Yrd. Doç. Dr., Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü,
pinarkocoglu@mynet.com*

Özlem GENÇ

*Yrd. Doç. Dr., Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Tarih Bölümü,
ozlmgnc@gmail.com*

ÖZET

Bu çalışmada hem tanıdığımız hem de tanıtmaya çalıştığımız Kral Aethelred bugünkü Büyük Britanya'da Ortaçağa özgü Northumbria bölgesinin kralıdır. Döneme ait kaynaklarda kral hakkında sınırlı ölçüde bilgi bulunmaktadır. Bunlardan biri bilgin Alcuin ile olan ilişkisidir. Bu ilişkiyi gün yüzüne çıkaran şey ise Alcuin tarafından krala yazılmış olan bir mektuptur. Siyasi-edebi şahsiyetlerin yakın ilişkisine örnek teşkil eden bu mektup temel olarak tavsiye niteliği taşımakla birlikte, kısmi de olsa dönem hakkında bilgi vermektedir. Çalışmamızda orijinal Latince metninden Türkçe'ye çevrilip yorumlanmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Æthelred, Alcuin, İngiltere, Northumbria.

**THE RELATION BETWEEN THE KING OF NORTHUMBRIA ÆTHELRED
AND ALCUIN****ABSTRACT**

Have been looked at the Medieval European History, we meet the strong structure of Peninsula of Briatin. In this study, the King Æthelred was the kiing of the Northumbria region in Britain. He is a person or king whose people didn't search about himself in the medieval European History. There were a little data about him in the sources. One of the data is the letter that was written by Alcuin to Æthelred. These letters had got facilities that can be accepted both praise and preaching and these letters had been sent to tthe other kings of Briatin by Alcuin. This letter was very important because of its original. In this paper, we will study to interpret by translating from Latin text to Turkish.

Key Words: Æthelred, Alcuin, Britain, Northumbria.

Giriş

Ortaçağ Avrupası ile ilgili genel önyargılardan biri din adamlarının her konuda egemen olduğudur. Çok yanlış olmamakla birlikte zamana göre değişebilen bu önyargı çağa hâkim değildir. Bilindiği üzere bahsi geçen dönemde okuma yazma bilmek bir ayrıcalıktır ve bunu bilen tek sınıf dini sınıftır. Dolayısıyla kitap yazımı ya da çevirmenliği ruhban sınıfa mensup kişilerce yürütülmektedir. Bu durum Ortaçağ bilginlerinin aynı zamanda din adamı olduğu sonucunu da doğurmaktadır. Bu nedenle dünyevi yöneticilerin, sadece dini değil edebi ve ruhani işlerini üstlenenler de bu bilgin ruhbanlar olmaktadır. Sonuç olarak aralarında pek çok yönden yakın ilişkiler kurulmuştur.

Tüm bu çerçeveye geniş bir perspektiften değerlendirildiğinde, başka bir deyişle ilim için içine girdiğinde ve bu bağlamda dünyevi-ruhani iktidar ilişkileri değerlendirildiğinde, Ortaçağın bilgin ve din adamlarının - bazı çıkarlar söz konusu olduğunda değişen tutumlar hariç tutulacak olursa- çeşitli vasıtalarla imparatorlara destek ya da öğüt verdikleri bir çağ olduğu açıkça görülecektir. Bu bazen kral tarafından talep edilmiş bir destek bazen de talep edilmeden elde edilmiş bir öğüttür ve en iyi örneklerinden biri York'lu bilgin Alcuin tarafından Northumbria Kralı Æthelred'a¹ yazılan mektuptur. Kral Æthelred kimdir ya da neler yapmıştır şeklindeki soruların cevaplarını bulmanın en iyi yolu, ailesini, akrabalık ilişkilerini, dönemi öncesi ve sonrasındaki siyasi durumu anlamaktır.

Æthelred (ö. 796)

Bu doğrultuda araştırma yapıldığında karşımıza ilk olarak kralın ailesi ile ilgili bilgiler çıkmaktadır. Örneğin; "*Nomina regum vel ducum*"² adlı eserin 'fol.15r' kısmındaki listenin 2. sütununda Coenred³ ve Eadberht,⁴ Northumbria'nın VIII. yüzyıla ait iki kralı olarak belirtilmiştir. İkisi de Bernician soyunun üyesidir ve kuzenlerdir. Fol.16v'de "*Nomina reginarum et abbatissarum*"⁵ adlı bölümde ise Cynithryth ve Ælflaed isimli yeni bir aile ortaya çıkmıştır. Bu ailenin bizim için önemi Cynithryth'in Mercia Kralı Offa'nın kızı ve Æthelred'in 792 yılında evlendiği eşi olmasıdır. Öyle görülüyor ki Æthelred, bu evlilikle siyasi durumunu güçlendirmek istemiştir. Çünkü Northumbria kralı Æthelred akrabalık bağı olmayan, başka bir soydandır (Rollason (Ed.), Piper (Ed.), Harvey (Ed.)-Rollason (Ed.), 2004: 75; Jacinth -Gaskoin, 1966: 67).

Adı geçen krallardan Eadberht, Alcuin'e de hocalık yapmış olan başpiskopos Ecgbert'in kardeşidir ve Alcuin'in çocukluk döneminin kralıdır. Saltanatı 737 yılından 758 yılına kadar devam etmiştir. 758'de oğlu Oswulf için tahttan çekilen Eadberht, 21. kral olarak adlandırılmaktadır (Alcuin,

¹ Bazı kaynaklarda Ethelred olarak da geçmektedir.

² "*Düklerin ve kralların isimleri*" anlamına gelmektedir.

³ 716-718 yıllarında hüküm sürmüşlerdir.

⁴ 737-758 yıllarında hüküm sürmüşlerdir.

⁵ "*Başrahibelerin ve kraliçelerin isimleri*" anlamına gelmektedir.

1907 -1908, Bölüm VII). Alcuin Eadberth'in krallık, Ecgbert'in de başpiskoposluk dönemine denk gelmiş, ilk eğitimini bu dönemde Northumbria'da almıştır.

Akrabalık bağları yukarıdaki gibi özetlenebilecek olan Kral Æthelred, hakkında yok denecek kadar az bilgi bulunan krallardan sadece biridir. Bazı kaynaklarda, belki de kendisine rakip olarak gördüğü Ælfwald'ın iki oğlunu öldürdüğü için, kana susamış bir zorba olarak tanımlanan (Gaskoin, 1966: 66) kral, 779 yılına kadar saltanatını devam ettirmiştir. 18 Nisan 796'da bir suikast sonucu, muhtemelen Corbridge'de katledilmiştir (Kirby, 2000: 131).

Dönemi ve sonrasındaki siyasi gelişmelere bakıldığında taht sahiplerinin sıklıkla değiştiği ve taht mücadelelerinin yaşandığı görülmektedir. Şöyle ki; kralın 779 yılında sürgün edilmesiyle Oswulf'un oğlu Alfwold (Ælfwald, Alfwald I)⁶ kral olmuş (Alcuin, 1907-1908, Başlık 123); ancak 788 yılında bir suikaste kurban gitmiştir. Yerine Alcred (Alhred)'in oğlu II. Osred geçmiş fakat onun da 788 ya da 789'da tahttan uzaklaştırılmasıyla sürgünden çağrılan Æthelred ikinci kez kral olmuş, Ælfwald'ın oğullarını katleden (Cannon, 2009: 7). Æthelred de 796 yılında öldürülmüştür. Ardından tahta çıkan Osbald sadece 27 gün kral olabilmiş ve 799'daki ölümüyle tahtı Eardwulf'a bırakmıştır. Alcuin, 804 yılında öldüğünde tahtta bulunan kral da odur (Gaskoin, 1966: 43).

Alcuin (ö. 804)

Kral Æthelred'e gönderilen ve makalemize konu ettiğimiz mektubu yazan Alcuine ya da Alcuin adlı kişinin Latince adı Albinus olup, VIII. yüzyılda yaşamıştır. Değerli bir din adamı ve öğretmendir. Şarlman'ın saray akademisinde Flaccus takma adını almıştır. 735 yılında, İngiltere'de, Eboracum olarak adlandırılan York kentinde doğmuştur. 768 yılında aynı kentin diyakozudur ve eğitiminin bir kısmını İngiltere'de bir kısmını ise Fransa'da almıştır (Alcuin, 1907- 1908) .

York kentindeki katedral okulunda eğitim gören Alcuin, el yazması araştırmacısı olarak Roma'ya giden Ælbert ile çalışmıştır. 766 yılında York kentinin başrahibi olarak atanan Alcuin, piskoposluk okulunun müdürlüğüne de getirilmiştir. York başpiskoposu Eanbald için piskopos cüppesi getirmek üzere 780 yılında Roma'ya gitmiş, 781 yılında Parma'da Karolenj İmparatoru⁷ Şarlman ile tanışmıştır. Alcuin'in edebi şahsiyetinden çok etkilenen Şarlman, onu sarayına davet etmiş, saray okulunun başına geçirmiş ve Gatinois'deki Ferrières ve Troyes'deki Saint-Loup manastırı yöneticiliklerini ona tevdi etmiştir. Bununla da yetinmeyen Şarlman 781'den 790 yılına kadar çeşitli yerlerde okul açma çalışmalarında bulunurken Alcuin'i baş danışmanı yapmıştır.

⁶ İmparatorlar arasında en dindar ve adaletli olarak tanınmaktaydı.

⁷ Şarlman, bu tarihte kraldır, 800 yılında imparator ilan edilecektir.

Alcuin'in edebi yönü Şarlman'ın oğlu Pepin ile yaptığı diyaloglarda da açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu diyalogların diğer bir önemi, geçen konuşmalarda entelektüel denemelerin sezilmesidir. Bilginin edebi şahsiyeti bu kadarla sınırlı değildir. Şarlman tarafından Fulda başrahibi Baugulf'a yazılan o ünlü mektup "*de litteris colendis*"⁸ onun ilhamı altında yazılmıştır.

790 yılında ülkesine geri dönen ve bir süre burada kalan Alcuin, Şarlman'ın Adoptionist⁹ adlı sapkın düşünce ile mücadele edebilmek için onu yanına çağırmasıyla geri gelmiş ve 794 yılında Frankfurt konsilinde Adoptionist düşünceye sahip olan Urgel'li Felix'in kınanmasına ve öğretisinin mahkum edilmesine sebep olmuştur. Bilginin Adoptionizmin çürütülmesiyle özel olarak ilgilendiği mektuplarında bu konuya çokça yer vermesinden anlaşılmaktadır. Örneğin 41. mektubuna Adoptionistlerin hatalarını ortaya koymuş, 5., 166., 171., 193., 194., 200., 201. ve 205. mektuplarında öğretinin mimarı Urgel'li Felix ve Toledo'lu Eliphandus'u çürütmek için yazmıştır. En dikkat çekici özelliği (Page, 1909: Bölüm I) bu dini tartışmada ortaya çıkan Alcuin bu zaferden sonra ortaya çıkan sorunlar nedeniyle kendi toprağına geri dönmüştür. Kendisine pek çok alanda hizmet ettiğinden Şarlman, Tours kentindeki St. Martin manastırını ona vermiştir. Ömrünün son zamanlarını burada geçiren Alcuin, sayısız öğrenci yetiştirmiş, yaptırmış olduğu manastır okulunda pek çok el yazması buldurmuştur (Monnier, 1863; Werner, 1876; Mullinger, 1877; Molinier, (Trz):. 191; Monod, 1898; Gaskoin, 1903; Chevalier, 1904: 186; Delilse, 1885).

804 yılında ölen Alcuin'in, aynı zamanda biyografi yazarı olarak da kabul edildiği, Sens kentinin başpiskoposu ve Echternach azizi olan Beornrad'ın isteği üzerine Northumbria'lı misyoner bir aziz olan Willibrord'un hayatını (Alcuin, 1575: 127-37; Grieve, 1923) yazmasından anlaşılmaktadır.

Günümüze gelebilmiş yaklaşık 300 mektubu olan Alcuin, sadece krallara değil Northumbria'lı soylulara da (Lorenz, 1937: 129) yazdığı bu mektuplarında verdiği bilgilerle dönemin sosyal, ekonomik ve kültürel yaşayışına ayna tutmaktadır. Aralarında Angilbert, Adalhard, Leidrad, Theodulf, Aniane'li Benedict, Şarlman, Paulinus ve Arno (Page, 1909: 8) gibi çağın en seçkin kişilerinden gelen mektupların da bulunduğu bu koleksiyon dönem tarihinin aydınlatılmasında önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin mektuplarından birinde, diğer krallardan Eanbald'ın, Æberht adlı kralın düşmanlığı ile karşılaştığı anlatılmaktadır ve kaynaklara göre onun gözlemleri olmasaydı, bu düşmanlığın sebepleri bilinmeyecektir (Symon of Durham, 1982; (O., 1892-9; Dümmler (Ed.), 1895; Tangl (Ed.): 1916; Bullough, 1984:73-92).

Sözü geçen pek çok mektup arasında bizim için önemli olanı Northumbria kralı Æthelred'e, Latince kaynağa göre 790-795 yılları arasında kesin olarak bilinmeyen bir tarihte, bazı kaynaklara göre ise 791'de (Kirby, 2000: 130) yazdığı tek sayfalık mektuptur. Metin şu şekildedir:

⁸ "*literatürün çalışılması üzerine*" anlamına gelmektedir.

⁹ Adoptionist öğretisi Hz. İsa'nın Tanrı ile aynı özden olmadığını, doğduktan sonra evlat edinildiğini savunmakta, başka bir deyişle Hz. İsa'nın Tanrılığını kabul etmemektedir.

ALCUİN'İN NORTHUMBRIA KRALI ÆTHELRED'E YAZDIĞI MEKTUP

DOMINO DILECTISSIMO AEDELREDO REGI ALCHVINE DIACONUS SALUTEM.

Propter familiaritatem dilectionis familiares tibi soli litteras scribere curavi. Et quia semper te amabo, semper te ammonere non cessabo; ut, Dei voluntati subditus, Dei protectione dignus efficiaris et nobilitas regiae dignitatis magna morum nobilitate honorificetur.

Non est liber vel nobilis qui peccatis serviet; dicente Domino: "Omnis, qui facit peccatum, servus est peccati" (*Yuhanna*, 8:34) Non decet te in solio sedentem regni rusticis vivere moribus. Ira tibi non dominetur, sed ratio. Misericordia te amabilem faciat, non crudelitas odibilem. Veritas audiatur ex ore tuo, non falsitas. Castitatis tibi conscius esto, non libidinis; continentiae, non luxoriae; sobrietatis, non ebrietatis. Noli notabilis esse in aliquo peccato, sed laudabilis in omni opere bono. Largus esto in dando, non avarus in rapiendo. Iustitia omnes tuos exornet actus. Esto forma honestatis omnibus te videntibus. Noli, noli rapere aliena, ne et propria perdas. Deum time, qui dixit: "In quo enim iudicio iudicabitur, iudicabitur de vobis" (*Matta*, 7:2). Ama deum Christum et eius oboedire mandatis, quatenus illius misericordia tibi tuisque filiis et amicis in benedictione conservet regnum, quod te habere voluit, et gloriam futurae beatitudinis concedere dignetur.

Deus omnipotens regni felicitate, morum dignitate, longaeva prosperitate te florere faciat, dilectissime fili (Düemmler (Ed.), 1895: 71-72).

DİYAKOZ ALCUİN EN SEVGİLİ KRAL AEDELREDUS'A SELAMLARINI SUNAR.

Seçilmiş ailelere olan yakınlığından dolayı sadece sana mektup yazmaya özen gösterdim. Çünkü seni daima seveceğim ve Tanrı'nın isteğine boyun eğerek Tanrı'nın korumasına layık olman ve değerli krallığının soyluluğu, geleneklerin büyüğüyle mükemmel bir şekilde onurlandırılınsın diye daima seni uyarmayı ihmal etmeyeceğim.

Özgür ya da köle hiç kimse günahlara köle olmamalıdır. Efendinin dediği gibi "günah işleyen herkes, günahın kölesidir". Tahtında oturan sana krallığın taşralı gelenekleriyle yaşamak yakışmaz. Öfke sana baskın gelmemeli, akıl gelmeli. Merhamet seni sevilen biri yapmalı, zalimlik nefret edilen biri yapmamalı. Hakikat duyulmalı ağızdan yalanlar değil. İffetin farkında ol, şehvetin değil; nefesine hakim ol, sefahati isteme; ölçülülüğün farkında ol, sarhoşluğun değil. Başka günahlarla meşhur olmak isteme ama tüm iyi işlerle övgüye layık olmayı iste. Vermede cömert ol, almada aç gözlü olma. Bütün işlerini adalet süslesin. Seni gören herkese dürüst ol. Ne yabancı şeyleri almak iste ne de özel şeyleri yitir. Tanrı'dan kork, o der ki: "Zira bir yargılama söz konusu olduğunda hüküm vereceksiniz, sizin

hakkınızda hüküm verilecek". Tanrı İsa'yı sev, onun emirlerine itaatkar ol, onun rahmeti senin için, oğulların ve arkadaşların için, sahip olmanı istediği ve gelecek kutsanmışlığın şanını ihsan etmeye layık görülen krallığını iyi niyetle korumak için vardır.

Her şeye kadir olan Tanrı, seni, krallığının mutluluğuyla, geleneklerin asaletiyle, kadim bir refahla zenginleştirsın, ey en sevgili evlat.

DEĞERLENDİRME

Tarihte zaman zaman karşımıza çıkan ara bulucu ya da öğüt verici bilgin kişilerin varlığına geçmişten günümüze kadar neredeyse tüm uygarlıklarda rastlandığı yadsınamaz bir gerçektir. Yukarıda verilen mektup metni aynı durumun VIII. yüzyıl Fransa'sında da geçerliliğini koruduğu göstermektedir. Her ne kadar Fransa doğumlu olmasa da kendini çok iyi geliştirip hem dini hem edebi alanda dikkat çeken bir kişilik haline getirmeyi başaran York'lu Alcuin bahsi geçen kişilerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

İlk eğitimini ülkesinde tamamlayan Alcuin'in hayatının dönüm noktası Parma'da Karolenj İmparatoru Şarlman ile tanışması olmuştur. Çünkü bu tanışma bilginin saraya davet edilmesi ve ömrünün büyük bir kısmını artık Francia topraklarında geçirecek olmasıyla sonuçlanmıştır. Bahsi geçen dönemde siyasi ve ekonomik olarak büyük başarılarla imza atan bir lider olarak karşımıza çıkan Şarlman, aynı ilerlemeyi kültürel alana da aktarmak istemiştir. Aslında o tarihte henüz kral olan Şarlman'ın asıl isteği kültürel anlamda Roma İmparatorluğu düzeyini yakalayabilmektir. Bu amaçla yola çıkan Şarlman'ın geniş bir toprak parçasını her anlamda yönettiği düşünülecek olursa kültürel gelişme için tam yetkiyle donatacağı birine ihtiyaç duyması daha iyi anlaşılacaktır. Böyle bir görev için en uygun kişi olarak Alcuin seçilmiştir.

Alcuin üzerine aldığı bu görevi en iyi şekilde ifa etmiş, eski eserlerin yeniden yazılması, yanlışların düzeltilmesi, yeni eserlerin kaleme alınması, farklı bölgelerde yeni okulların açılması, buralarda görev yapacak hocaların yetiştirilmesi, saray okulunun yönetilmesi, yeni bir müfredat oluşturulması gibi pek çok hizmette bizzat aktif rol oynamıştır. Bilindiği üzere Ortaçağ -özellikle Avrupa'da- iletişim sisteminin bugünle kıyaslanamayacak derecede yavaş işlediği ve haberleşebilmek için ulak yoluyla gönderilen mektupların kullanıldığı bir çağdır. Alcuin de gerek kralın gerekse kendisinin talimatlarını, uzak bölgelerde yaşayan muhataplarına iletebilmek için aynı yöntemi kullanmıştır. Yalnız önemle belirtilmelidir ki Alcuin'in mektup yazma sebebi sadece bu değildir. Makalemize konu olan mektuptan da kolayca anlaşılacağı gibi tavsiye, uyarı ya da öğüt verme amacıyla yazılmış mektupları da vardır. Hatta günümüze gelebilmiş 300'ü aşkın mektubu incelendiğinde içerik olarak çoğunlukla tavsiye verildiği ve uyarı yapıldığı anlaşılabilir. Bilginin

bunlara ek olarak teşekkür etmek, eleştiride bulunmak, soru sormak, cevaplamak ya da övgülerde bulunmak için de yazdığı görülmektedir.

Alcuin mektuplarının diğer bir özelliği, çağın baskın dini yapısıyla uyumlu olarak, yukarıdaki mektupta da olduğu gibi, hemen hemen her mektupta Kutsal Kitap'ın çeşitli bölümlerinden alıntılar yapıldığıdır. Bu durum Alcuin'in düşüncelerini temellendirmek için bir kaynak arayışında olduğunu ve bunun için en uygun kaynak olarak Kutsal Kitap'ı gördüğünü kanıtlamaktadır. Bu oldukça normal bir tutumdur, çünkü özellikle Alcuin'in yaşadığı dönem, dini dogmaların ve eserlerin tartışmaya açılmayacak ölçüde doğru kabul edildiği bir dönemdir. Dolayısıyla alıntılarla düşünce temellendirmesi yapılacak en anlamlı kaynak Kutsal Kitap'tır. Başka bir açıdan bakılacak olunursa Alcuin'in bu bilimsel tavrı, bugünün bilim insanları için geçerli olan kaynak gösterme gerekliliğinin o dönemde de etkili bir metot olduğunu kanıtlaması açısından son derece önemlidir.

Alcuin mektuplarının yazıldığı kişiler incelendiğinde, bir dönem yakın ilişki içinde olduğu Şarlman ayrı tutulacak olursa, mektupların büyük çoğunluğunun rahip, başrahip, piskopos, başpiskopos, başrahibe gibi dini sınıf mensuplarına gönderildiği görülmektedir. Bahsi geçen dönemde okuma yazma bilen az sayıda insanın çoğunlukla dini sınıfa mensup olduğu ve halkı yakın planda yönlendirenlerin de aynı kişiler olduğu hatırlanırsa mektupların çoğunluğunun neden onlara yazıldığı daha iyi anlaşılacaktır. Elbette mektuplara muhatap olan kişiler bu kadarla sınırlı değildir. Aralarında İtalya Kralı Pepin ve Mercia Kralı Offa, Offa'nın oğlu Kral Ecgfrido'nun da olduğu krallara, kontlara ve düklerle gönderilmiş mektuplar da vardır. Ancak unutulmamalıdır ki mektupların büyük bir kısmı Şarlman'a yazılmıştır ve hem karşılıklı konuşmaları, hem tebrikleri hem de tavsiyeleri içermektedir.

York'lu olduğundan bahsettiğimiz Alcuin, ömrünün bir kısmını Francia'da yoğun çalışma temposu içerisinde geçirmiş olmasına rağmen ülkesini unutmamış bir bilgidir. Bu bağlılık mektuplarında açıkça görülmektedir. Örneğin 793 tarihli iki mektubunda (16 ve 18 nolu mektuplar) Kral Æthelred ve ona yardımcı olan aristokratlarına, 786-796 arasında bir tarihte yazdığı başka bir mektubunda (61 nolu mektup) Mercia Kralı Offa'nın oğlu Ecgfrido'ya erdem hakkında tavsiyelerde bulunmakta, 793-796 arasında yazdığı mektubunda (79 nolu mektup) Æthelred'in annesi, eski kraliçe, başrahibe Ædilhya'ya gönderdiği hediyeler için teşekkür etmektedir. Örneklere devam edilecek olursa 796 tarihli iki mektubundan ilkinde (108 nolu mektup) Northumbria Kralı Eardwulf'u uyarmakta, ikincisinde (109 nolu mektup) Northumbria'nın tahttan indirilmiş kralı Osbald'ı hem manastıra çekilmemesi hem de ülkesine saldırmaması konusunda teşvik etmekte ve son olarak 797 tarihli mektubunda (123 nolu mektup) Mercia'nın yeni Kral Coenulfo'yu tebrik etmekte ve tavsiyelerde bulunmaktadır. Hem mektuplarından hem de ülkesine geri dönmek için Şarlman'dan izin istemesinden anlaşılmalıdır ki Alcuin köklerine sıkı sıkıya bağlı bir bilgidir.

Makalemize konu ettiğimiz mektup incelendiğinde çıkarılabilecek en iyi sonuç bu mektubun bir öğüt niteliğinde olduğudur. Bunun yanı sıra mektupta yer alan samimi ifadeler Kral Æthelred ile Alcuin arasında yakın bir ilişkinin varlığını akla getirmektedir. Ayrıca bu ifadeler mektubun krala gönderilen ilk mektup olmadığını, kralın Alcuin`in düşüncelerine önem verdiğini, kültürel alanda sözü geçenlere saygı duyduğunu ve belki de bu tavsiyelere ihtiyacı olduğunu göstermesi açısından son derece önemlidir. İhtiyacı olduğu konusu kesin çizgilerle belli olmamakla birlikte Alcuin`in "*sadece sana*" ifadesi bu varsayımı güçlendirmektedir. Çünkü Alcuin`in krala mektup yazabilecek düzeyde itibara sahip olduğu dönemlerde tahta çıkan tek kral Æthelred değildir, Osbald`a yazdığı mektubu saymazsak, başka bir Northumbria kralına mektup yazmamıştır ya da en azından günümüze gelebilmiş böyle bir mektup bulunmamaktadır. Ancak Alcuin "*soylu bir aileden geldiğin için*" ifadesiyle neden ona mektup yazdığını açıklamak istemiştir. Her ne kadar kral Æthelred`in soylu bir aileden geldiğine dair bir bilgi bulunmasa da Alcuin`in niyeti kendi ifadesiyle bu şekildedir. Bilgin burada belki de kraliyet ailesine girip kral mevkine ulaştığı için böyle bir ifade kullanmıştır.

Mektup sözü edilen dönemde saygı gösterilen biri tarafından yazıldığı, bizzat kendi cümlelerinden oluştuğu ve bir krala gönderildiği için verdiği bilgiler daha da önem kazanmaktadır. Örneğin Alcuin ideal bir kralın nasıl olması gerektiğini gayet açık bir şekilde tanımlamıştır. Dikkat edilecek olursa adalete vurgu yapıldığı da görülecektir. Bu vurgu adaletsizce davranılıp davranılmadığı sorusunu da akla getirmektedir. Ayrıca dönemin baskın dini yapısıyla uyum içinde günaha girmekten kaçınılması gerektiği önemle belirtilmektedir. Sonuç olarak, mektupların da tarihi belge mahiyetinde olduğu hatırdan çıkarılmadan bakıldığında, bu mektup sadece Æthelred ve Alcuin arasındaki yakın ilişkiyi göstermesi açısından değil, edebi-siyasi şahsiyetler arasındaki olası iletişime örnek olması, VIII. yüzyılın sonlarına doğru Northumbria`da nasıl bir sosyal yapı olduğu hakkında ipuçları vermesi, dönemin siyasi, ahlaki ve dini özelliklerine değinmesi açısından önemli bir tarihi belgedir.

KAYNAKÇA

- Alcuin of York, *Lecturers Delivered in the Cathedral Church of Bristol in 1907 and 1908*, Londra, Başlık 123.
- Alcuin, (1575). *The Life of Willibrord*, (Bu eser, Surius tarafından ilk defa *De Probatis Sanctorum Histords* arşivinde yayınlanmıştır), c. VI. ss. 127-37, Cologne.
- Alcuin, (1982). *The bishops, kings, and saints of York*, (Ed- Çev. P. Godman), OMT.
- Bullough, D. A. (1984). "Albinus deliciosus Karoli regis: Alcuin of York and the shaping of the Carolingian court", *Institutionen, Kultur und Gesellschaft im Mittelalter*, (Ed. L. Fenske, W.

Rosener, and T. Zotz), ss. 7392. <http://www.oxforddnb.com/templates/article.jsp?articleid=49425&back=>).

- Burns, J. (2013). "Alcuin", *In The Catholic Encyclopedia*, New York, 1907, Robert Appleton Company. Retrieved February 22, 2013 from New Advent: <http://www.newadvent.org/cathen/01276a.htm>.
- Cannon, J. (2009). *A Dictionary of British History*, USA: Oxford University Press.
- Chevalier, U. (1904). *Répertoire des sources, &c., bibliographie*, s.v. Alcuin; Wattenbach, *Deutschlands Geschichtsquellen*, Stuttgart-Berlin.
- *Die Briefe des heiligen Bonifatius und Lullus*, (1916). (Ed. M. Tangl), MGH Epistolae Selecte 1, Berlin.
- Gaskoin, C. J. B. (1903). *Alcuin: His Life and His Work*, London.
- Kirby, D. (2000). *The Earliest English Kings*, Second Edition, Routledge, London.
- Lorenz, F. (1937). *The Life of Alcuin*, (Çev. Almanca'dan: Jane Mary Slee, MDCCC. XXXVII, Londra.
- *MGH*, (1895). Ep. 30, (Ed. E. Düemmler), Berlin.
- Molinier, A. (Trz). *Les Sources de l'histoire de France*, vol. i.
- Monnier, (1863). *Alcuin et Charlemagne*, Paris.
- Monod, G. (1898). *Études critiques sur les sources de l'histoire carloingienne*, part i., Paris.
- Mullinger, J. B. (1877). *The Schools of Charles the Great and the Restoration of Education in the 9th century*, London.
- Page, R. B. (1909). *The Letters of Alcuin*, Sometime Fellow in European History in Columbia University, Bölüm I, New York.
- *Sumeon of Durham's Historia Regum*, (1868). Surtees Soc., LI.
- *The Anglo-Saxon Chronicle*, (1823-1912). (Çev: Rev. James Ingram), Everyman Press,, Londra: Everyman Press.

- *The Durham Liber Vitae and Its Context*, (2004). (Eds: David Rollason, A.J.Piper, Margaret Harvey-Lynda Rollason), Woodbridge: Boydell press.
- *Two of the Saxon chronicles parallel with supplementary extracts from the others*, (1892-1899). (Ed. J. Earle; Rev. C. Plummer), c. 2.
- *W. Levison's text in Scriptores Rerum Merovingicarum*, vii, (1923). ss. 81-141, (Trans. A. Grieve), Willibrord, Londra.
- Wattenbach, W. (1873). *Monumenta Alcuiniana*, in the series *Bibliotheca Rerum Germanicarum*, ss. 39-61, Berlin.
- Werner, K. (1876). *Alkuin und sein Jahrhundert*, Paderborn.

SUMMARY

“THE RELATION BETWEEN THE KING OF NORTHUMBRIA ÆTHELRED AND ALCUIN”

The king Æthelred whose we study bot to roegnize and introduce in this paper, was the king of Northumbria region that was almost equal to southwest of Swess and north of England in the borders of the Great Britain in the middle ages.

There isn't any information except limited information like his family, wife, competitors whose he murdered, his cruel, his deportation and to be announced as king second time about king in the sources related to the age.

One of the important information that was important for our article was its relation to scholar Alcuin. Alcuin died in 804 and also he was origin of York that was a city in the south of Northumbria. He made his works under the rule of the Carolingian dynasty that it is treaties of France today.

He met with Carolingian Emperor Şarlman (Charlemagne-Great Karl)in Parma in 781. It became te turning point of is life. He accepted the palace invitation of Şarlman, he took the soubriquet name of Flaccus as according to the palace tradition and he found himself under a great responsible of in the case of leading of his other colleagues.

Because Şarlman gave him managements of some monasteries and at this order he aimed to revive old magnificent days of the Roman Empire and he saw him as suitable person because he thought that a literary awakening had to be done.

Coming to the palace of Alcuin provided taht Şarlman put into actions about thoughts related to te literary fields. Alcuin was brought both at the top of that literary revival and the palace school that was sent them to the oter monasteries and educated many scholars.

He struggled the thought of Adoptionist that defends that Christ wasn't same essence with God and was affiliated after borned. And then he provided that doctrine was accepted as heretic and this scholar who contributed to the Christian Faith has 300 letters.

These letters were not only written to the kings but to the nobilites. These letters give information about social, religious, economic and cultural life of that period. Having been looked their natures, it would be seen that they were not only written to advice but also to answer, ask question, thank and criticize.

And also there were letters that were written to Alcuin who was one of outstanding people in the collection of this letter.

Among these letters, the most important for us is the letter that was thought to be written between dates of 790-795 and appeared the relation between Alcuin and the king of Northumbria Æthelred. But its date isn't certain.

This letter said above, was written to the king of Northumbria Æthelred by Alcuin. During history, this letter became example related to the close relation of politic-literary people who were seen every period. It carries a facility as advise and also the friendly means in the letter show that there was a close relation between king and scholar.

We can say owing to this letter that the king whose he had got little information about himself gave importance to thoughts of scholars and respected to the important people about cultural field.

From another angle, the mean of "only you", can be evaluated as indicators that Alcuin gave importance to the king and he thought that the king needed such advices.

Alcuin who met us as a reliable man for his information that was winning level with great grace even by a great leader who was celebrated with the title "Roma Emperor" had got important merits that the king had to be possessed so, it is another importance of this letter.

Owing to this, we had an idea about what facilities Medieval kings needed and owing to emphasis made in this letter, it was understood that had to be given importance not to enter into temptation as a shape of behavior in suitable with religious structure of that period and to be fair.

As a result, in this study this letter that was studied to be commented by translating to Turkish from original Latin text, is very important because this letter carries as a historical document facility.